

Брюксел, 30 април 2015 г.
(OR. en)

8346/15

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
№ предх. док.:	8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN 111
Относно:	Проект за заключения на Съвета относно взаимодействието на културата и творчеството с други сектори с цел да се стимулират иновациите, икономическата устойчивост и социалното приобщаване - <i>Приемане</i>

В рамките на няколко свои заседания Комитетът по въпросите на културата изготви посочените по-горе заключения с оглед на приемането им от Съвета по образование, младеж, култура и спорт на

18—19 май 2015 г. По текста вече има съгласие от всички делегации.

Във връзка с това Комитетът на постоянните представители се приканва да потвърди постигнатото в Комитета по въпросите на културата съгласие по проекта за заключения и да внесе текста в Съвета за приемане и последващо публикуване в Официален вестник.

**Проект за заключения на Съвета
относно взаимодействието на културата и творчеството с други сектори с цел да се
стимулират иновациите,
икономическата устойчивост и социалното приобщаване**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

КАТО ОТЧИТА, ЧЕ:

1. секторите на културата и творчеството са източник както на културна, така и на икономическа стойност. През последните години бяха положени значителни усилия за утвърждаване на тези сектори като неразделна част от европейското общество и икономика и като източник на растеж, работни места и благосъстояние. Широкият им принос за обществото обаче все още не е признат в пълна степен, по-специално по отношение на потенциала на културата и на художественото творчество за стимулиране на новаторството в другите сектори на икономиката, в обществото като цяло, както и за повишаване на благосъстоянието на хората;
2. взаимодействието на културата и творчеството с други сектори може да се разглежда като процес на съчетаване на знания и умения, специфични за културата и творчеството, с тези, присъщи на другите сектори, с цел генериране на иновативни и интелигентни решения за съвременните предизвикателства пред обществото;
3. взаимодействието на културата и творчеството с други сектори може да е от полза за всички тези сектори, особено ако участват на равна основа;

СЧИТА, ЧЕ:

4. взаимодействието на културата и творчеството с други сектори може да доведе до многобройни ползи¹, включително:

- подобряване на грижите за клиента, повишаване на удовлетворението на работниците и на организационната ефективност в стопанския и публичния сектор чрез участие на дизайнери, художници и други творци в разработването на иновативни и лесни за ползване решения и чрез създаване на мултидисциплинарни екипи;
- намаляване на отсъствията от училище и повишаване на постиженията на учениците, насърчаване на творческото учене и благосъстоянието на учениците, повишаване на ангажираността на родителите чрез включване на артисти и творци в училищните дейности;
- намаляване на медицинските разходи и на процента на хоспитализациите чрез подобряване на профилактиката на заболяванията и на процеса на възстановяване на пациентите посредством артистични и творчески практики;
- обновяване на промишлените зони и градските пространства и стимулиране на туризма чрез включване на културата и творчеството в дългосрочните местни и регионални стратегии за развитие;

¹ Въз основа на ръководството за политиката „Насърчаване на творческите партньорства“, изготвено от работната група за отворения метод на координация (2014 г.), http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf.

- увеличаване на съобразеното с околната среда поведение сред потребителите и производствените отрасли, намаляване на потреблението на енергия и ресурси чрез участието на дизайнери, художници и други представители на творческите професии в рециклирането и подобряването на отпадъчните материали, за създаването на нови, иновативни и функционални продукти с добавена стойност;
- подобряване на социалното приобщаване и на общностния живот посредством културни и творчески дейности, както и чрез интегриране на съвременната архитектура, изкуство и дизайн в обществените пространства и в сградите с културна и историческа стойност;

КАТО ОТБЕЛЯЗВА, ЧЕ:

5. липсва осведоменост за възможностите, произтичащи от съчетаването на изкуството, културата и творчеството с технологиите, науката и бизнеса, като същевременно обменът на добри практики е недостатъчен. По-специално, катализиращият ефект на културата и изкуството по отношение на иновациите във всички сектори все още се подценява и поради тази причина не се използва пълноценно;
6. взаимодействието се извършва в пресечните точки между различните сектори. Често пъти обаче тези сектори и политики все още работят в секторна изолация, което ограничава възможностите за полезни взаимодействия и поява на иновативни решения. За да се преодолее този тип мислене и да се насърчи взаимодействието, е необходим всеобхватен стратегически подход, включващ всички участници — от тези на местно равнище до участниците на равнище ЕС;
7. съществува необходимост от надеждни и съпоставими данни за взаимодействието на културата и творчеството с други сектори, които да позволяват да се измери и анализира техния принос за икономиката като цяло и въздействието им върху обществото в по-широк план на всички равнища;

8. развитието на творчески умения и критично мислене през целия процес на формалното и неформалното образование и самостоятелното учене позволява на хората да отговарят по-добре на потребностите на все по-многообразното общество, основано на знанието, както и на поставящия високи изисквания и бързо променящ се пазар на труда;
9. Европейският цифров единен пазар следва да насърчава създаването и разпространението на качествено съдържание, което да черпи от културното и езиковото многообразие на Европа, и да осигурява балансирана рамка от права и задължения по веригата за създаване на стойност;
10. инвестициите в секторите на културата и творчеството често се схващат като рисковани и несигурни, тъй като се основават на нематериални активи. Следователно е необходимо специално за тези сектори да се разработят иновативни инструменти за финансиране, които да засилят капацитета им за участие в междусекторното сътрудничество, включително на международно равнище;

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ И КОМИСИЯТА, В РАМКИТЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ ИМ ОБЛАСТИ НА КОМПЕТЕНТНОСТ И ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

11. да повишават осведомеността на всички заинтересовани страни, по-специално лицата, отговорни за формулирането на политиките, творците, отраслите, предприятията и инвеститорите за културната, икономическата и обществената стойност на творчеството и иновациите в рамките на междусекторното сътрудничество. За тази цел е важно да се поощрява широкото разпространение на информация за добрите практики, резултатите и извлечените поуки от междусекторното сътрудничество, както и работата на експерти в мрежа и партньорското обучение;

12. да преодолеят мисленето, почиващо върху идеята за секторна изолация, в традиционните области на политиката, като включат в по-голяма степен изкуството, културата и творчеството в стратегиите за икономически растеж, в социалните политики, в градското и регионалното развитие и устойчивото развитие;
13. да продължат да описват съществуващите политики и тенденции, свързани с взаимодействието на културата и творчеството с други сектори, и да подобрят събирането на данни с оглед на по-успешното формулиране на основана на факти политика. Това предполага да бъдат разработени нови методологии за измерване на взаимодействието на културата и творчеството с други сектори, за да има по-добра представа за техния иновативен принос и да бъде осъзнато отражението на това взаимодействие в по-широк план;
14. да подкрепят и насърчават творческите екосистеми и мултидисциплинарната среда за секторите на културата и творчеството посредством структури като иновационни и бизнес центрове, ускорители за стартиращи предприятия, инкубатори, творчески центрове, съвместни работни пространства и програми за работа в мрежа;
15. да стимулират създаването на междусекторни културни и творчески клъстери и мрежи на национално, европейско и международно равнище с цел насърчаване на износа, свързан с културата и творчеството, и подобряване на достъпа до нови пазари;
16. да насърчават използването на нетехнологични, социални иновации и иновации в сферата на услугите в традиционните отрасли, например като въведат „дизайнерско мислене“² и културно творчество в тези отрасли;
17. да насърчават секторите на културата и творчеството да се възползват от възможностите на бъдещия цифров единен пазар;

² „Дизайнерското мислене“ е вид мислене, насочено към намирането на решения, отправна точка при което е по-скоро набелязването на определена цел (по-добра бъдеща ситуация), а не стремежът към разрешаване на конкретен проблем. То осигурява цялостен и творчески подход, който може да се прилага за преодоляването на широк кръг от ситуации, особено сложни или непредвидени такива.

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ПРИ НАДЛЕЖНО СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПА НА СУБСИДИАРНОСТ:

18. да насърчават взаимодействието на културата и творчеството с други сектори на местно и регионално равнище, по възможност въз основа на съществуващите инициативи, в тясно сътрудничество с местни оператори, неправителствени организации, други организации и предприятия. Би могло да се помисли и за създаването на мултидисциплинарни клъстери с активното участие на местните и регионалните власти;
19. да подкрепят инициативи, които насърчават съвместното застъпничество за секторите на културата и творчеството, за да преодолеят секторните ограничения и да разработят цялостен стратегически подход;
20. да насърчават използването на дизайнерско мислене в публичния сектор при работата по сложни въпроси и при разработването на насочени към потребителя ефективни услуги³;

³ Въз основа на „Прилагане на план за действие за направлявани от дизайна иновации“ (SWD (2013) 380 final).

21. да насърчават създаването на благоприятни условия за секторите на културата и творчеството с оглед на пълноценното развитие на техния потенциал в контекста на междусекторните партньорства, включително въз основа на препоръките на Европейския алианс на творческите индустрии⁴, посредством подходящи мерки, сред които:

- иновативни финансови инструменти, адаптирани към нуждите и особеностите на секторите, като схеми за ваучери за творчески иновации⁵, първоначално финансиране⁶, колективно финансиране, механизми за гарантиране на заеми, фондове за рискови капитали (като бизнес ангели и рисково инвестиране) и подлежащи на възстановяване вноски⁷, с цел да се диверсифицира финансовата подкрепа за секторите на културата и творчеството. Би могло да се помисли и за пилотни проекти за насърчаване на експериментирането и поемането на рискове като начин за стимулиране на иновациите;
- платформи за обмен и обучение на инвеститорите, за да се повиши осведомеността им за потенциала на секторите на културата и творчеството, както и за специалистите, които работят в тези сектори, с цел развитие на техните управленски и бизнес умения;

⁴ Европейският алианс на творческите индустрии е интегрирана политическа инициатива, лансирана от Комисията, която бе реализирана в периода 2012—2014 г. Целта ѝ беше да се изпробват и подложат на преглед нови, иновативни инструменти на политиката за творческите отрасли и да се съставят конкретни препоръки.

⁵ Схемите за ваучери за творчески иновации са малки по размер кредити, които се предоставят от правителствата на малки и средни предприятия за закупуване на услуги, внедряващи иновации (нови продукти, услуги или процеси) в техните стопански операции (препоръка на Европейския алианс на творческите индустрии).

⁶ Първоначалният капитал има за цел да подпомогне дружествата да преминат от етапа на идеята или прототипа към реализиране на първите търговски приходи. Той е насочен към началните стадии на развитие на младите иновативни дружества, при които рискът е висок.

⁷ Подлежащите на възстановяване вноски са нов инструмент, финансиран от публичните органи. Избраният проект едновременно получава двойно финансиране, което се състои от заем с нулеви разходи и „подлежаща на възстановяване вноски“, която се изплаща изцяло или частично от дружеството бенефициер в зависимост от резултатите му по време на експлоатационния период (препоръка на Европейския алианс на творческите индустрии).

22. да насърчават развитието на трансверсални умения като творчество, културна осведоменост и предприемачество във формалното образование и неформалното учене. Където е уместно, да насърчават междусекторните подходи между различните области на обучението в рамките на висшите учебни заведения, например чрез съвместни програми по култура и изкуства, наука, инженерни науки, технологии, стопанска дейност и други подходящи области;

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

23. да разработи всеобхватен стратегически подход за насърчаване на конкурентоспособността и развитието на културната и творческата индустрия, като същевременно подчертава нейната роля в цялостния процес на иновации в рамките на всички отрасли;
24. да адаптира и разпространява по-добре информацията за съществуващите програми и фондове на ЕС за секторите на културата и творчеството с цел укрепване на взаимодействието с други области на политиката;

25. да разгледа възможността за използване на съществуващото финансиране в рамките на програми на ЕС като „Хоризонт 2020“, Механизъм за свързване на Европа, „Еразъм +“, COSME и „Творческа Европа“ за проекти от областта на взаимодействието на културата и творчеството с други сектори, като тези проекти биха могли да бъдат насочени примерно към:

- подкрепа за мултидисциплинарни екипи от хора на изкуството, учени и технолози;
- по-успешна подкрепа за нетехнологичните и социалните иновации, както и за иновациите в сферата на услугите;
- развитие на трансверсални умения, като например критично мислене и способност за поемане на инициатива;
- подкрепа за творческите дейности в рамките на градското развитие като част от интелигентните и творчески градове;
- насърчаване на насочен към потребителя подход при модернизирането на публичните услуги, например чрез прилагане на дизайнерско мислене;

и да пристъпи незабавно към подготвителните действия, необходими за стартирането на механизма за гарантиране за секторите на културата и творчеството⁸ през 2016 г.;

26. да продължи работата, започната от нейни служби като Евростат и Съвместния изследователски център, за изготвяне на информация и данни, отнасящи се до приноса на взаимодействието на културата и творчеството с други сектори за останалите икономически сектори и области на политиката, както и за растежа като цяло.

ПРИЕМА

27. да направи преглед на настоящите заключения през 2018 г. Целта на прегледа ще бъде да се направи оценка на напредъка, постигнат от държавите членки и Комисията в последващите действия във връзка със заключенията⁹. Формата и обхватът на прегледа, който следва да е необременяващ и полезен, следва да бъдат съгласувани с държавите членки.

⁸ Механизмът за гарантиране за секторите на културата и творчеството е финансов инструмент, създаден с програма „Творческа Европа“ (2014—2020 г.). Целта му е да улеснява достъпа до финансиране за микропредприятията, малките и средните предприятия и организациите, извършващи дейност в секторите на културата и творчеството.

⁹ Предишни примери включват прегледа на заключенията на Съвета от 2012 г. относно управлението на културата, който беше извършен през 2015 г.